

ЗМІСТ

СТАТТІ ТА НАУКОВІ РОЗВІДКИ.....	9
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ	9
<i>Віта Коцул</i> НАУКОВИЙ ДИСКУРС ЩОДО ЕВОЛЮЦІЙНО-СЕНЕРГЕТИЧНОЇ ПАРАДИГМИ ЕТНОПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА ІСТОРІОСОФСЬКОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ МЕНТАЛЬНИХ РИС КОЗАЦТВА	9
<i>Ольга Казакевич</i> МОВНА СВІДОМІСТЬ ТА САМОІДЕНТИФІКАЦІЯ ЧИНОВНИЦТВА УКРАЇНСЬКИХ ГУБЕРНІЙ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТОЛІТТЯ).....	15
<i>Тарас Пшеничний</i> ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ НАПРИКІНЦІ 1917 – НА ПОЧАТКУ 1918 РР. КРІЗЬ ПРИЗМУ ЦЕРКОВНОГО ЧИННИКА	22
<i>Оксана Гула</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КОРОЛІВСТВІ СХСЛЮГОСЛАВІЯ ЯК ЧИННИК ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ (1918–1941 РР.).....	30
<i>Анатолій Коцул</i> КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У 1937–1945 РР. (СПОГАДИ ПРОФЕСОРА І. А. ГРИЦЕНКА).....	38
<i>Юрій Фігурний</i> ІДЕЯ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ: МИНУЛЕ І СЬОГОДЕННЯ	50
ІСТОРІОГРАФІЯ, ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО ТА СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРІЧНІ ДИСЦИПЛІНИ	62
<i>Тарас Нагайко</i> «УЧИТЕСЬ, ЧИТАЙТЕ, І ЧУЖОМУ НАУЧАЙТЕСЬ, Й СВОГО НЕ ЦУРАЙТЕСЬ»: ОСВІТЯНСЬКА ФАБУЛА ГРОМАДІВСЬКОГО РУХУ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ ст. У ВІТЧИЗНЯНОМУ ІСТОРІЧНОМУ ДИСКУРСІ	62
<i>Ольга Шакурова</i> ЕТНОГЕНЕТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ В. ХВОЙКИ	72
<i>Тетяна Грудевич, Людмила Шкіра</i> ГАСОВІ ЛАМПИ ТА ЛІХТАРІ КІН. ХІХ – СЕР. ХХ СТ. У ФОНДОВОМУ ЗІБРАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРІКО- ЕТНОГРАФІЧНОГО ЗАПОВІДНИКА «ПЕРЕЯСЛАВ».....	78
<i>Олег Чирков</i> ЗНАННЯ ПРО ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ СКЛАДНИК ІСТОРІЧНОГО ПРОЦЕСУ В АТЛАСІ «УКРАЇНА. ХРОНІКА ІСТОРІЧНИХ ПОДІЙ»	84
<i>Віктор Ткаченко</i> РОЗВИТОК ЧЕРНІГІВСЬКОГО ПИСАНКАРСТВА: ІСТОРІОГРАФІЧНО-ДЖЕРЕЛОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ	93

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ	102
<i>Наталія Соколова</i>	
ФАХОВА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ У ДЕРПТСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ (1803–1917 РР.)	102
<i>Сергій Набока</i>	
СПІЛЬНІ ТА ВІДМІННІ РИСИ РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ ПОСТРАДЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ В СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІЙ, СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ ТА НАЦІОНАЛЬНО-РЕГІОНАЛЬНІЙ СФЕРАХ ЖИТТЯ	109
ІСТОРІЯ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ.....	117
<i>Володимир Орехівський</i>	
ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА У ЗГУРІВСЬКІЙ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІЙ ФЕРМІ П.А. КОЧУБЕЯ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.	117
<i>Ірина Сергєєва</i>	
ВНЕСОК СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНОГО ІНСТИТУТУ – НЦНС У СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ ЗЕРНОВИХ КОЛОСОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ.....	122
<i>Наталія Коваленко</i>	
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОЇ ШКОЛИ З УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ І МЕТОДОЛОГІЧНИХ ОСНОВ ЗРОШУВАНОВОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В УКРАЇНІ.....	132
<i>Наталія Бей</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХІ ст.	138
РЕЦЕНЗІЇ.....	144
<i>Галина Коцур</i>	
УНІКАЛЬНЕ ВИДАННЯ З МЕТОДОЛОГІЇ ІСТОРІОГРАФІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	144
<i>Марія Мандрик-Мельничук</i>	
СТРИНАДКО І.Т. ВИЖНИЦЬКА ПРАВОСЛАВНА ГРОМАДА / І.Т. СТРИНАДКО. – ВИЖНИЦЯ: ВИД-ВО «ЧЕРЕМОШ», 2017. – 520 С.	146
НАШІ ЮВІЛЯРИ	149
<i>Анатолій Коцур, Ярослав Калакура</i>	
ІСТОРИК НА ВІСТРІ ЗМІН	149
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ	156
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	157

CONTENTS

ARTICLES AND SCIENTIFIC RESEARCH.....	9
HISTORY OF UKRAINE.....	9
<i>Vita Kotsur</i> SCIENTIFIC DISCUSSION CONCERNING THE EVOLUTIONAL AND SYNERGETIC PARADIGM OF ETHNOPSYCHOLOGICAL AND HISTORIOSOPHICAL REPRESENTATION OF COSSACKS MENTAL FEATURES	9
<i>Olga Kazakevych</i> LINGUISTIC CONSCIOUSNESS AND IDENTITY OF THE CIVIL SERVANTS IN THE UKRAINIAN GOVERNORATES OF THE RUSSIAN EMPIRE (late 19 th – early 20 th cc.)	15
<i>Taras Pshenychnyy</i> THE PROBLEM OF NATIONAL SECURITY IN UKRAINE AT THE END OF 1917 – AT THE BEGINNING OF 1918 AD. THROUGH THE CHURCH FACTOR.....	22
<i>Oksana Gula</i> ACTIVITY OF UKRAINIAN CULTURAL AND EDUCATIONAL ORGANIZATIONS IN KINGDOM SCS / YUGOSLAVIA AS A CHARTER OF NATIONAL IDENTITY PROTECTION (1918–1941)	30
<i>Anatoliy Kotsur</i> UNIVERSITY OF KYIV IN THE 1937–1945 (MEMORIES OF PROFESSOR I.A. GRITSENKO).....	38
<i>Yuriy Fihurnyi</i> IDEA OF CONCILIARISM OF UKRAINE: PAST AND PRESENT.....	50
HISTORIOGRAPHY AND SOURCES SCIENCE.....	62
<i>Taras Nahaiko</i> «TEACH, READ AND LEARN FROM THE OTHERS BUT DO NOT FORGET THAT, WHICH IS YOUR OWN»: EDUCATIONAL PLOT OF THE COMMUNITY MOVEMENT OF THE SECOND HALF OF 19 TH CENTURY IN THE NATIONAL HISTORICAL DISCOURSE	62
<i>Olha Shakurova</i> ETHNOGENETIC CONCEPTION V. KHVOIKA.....	72
<i>Tatiana Grudevich, Ludmila Shkira</i> KEROSENE LAMPS AND LANTERNS IN THE STOCK COLLECTION END. XIX – MID. XX CENTURY OF THE NATIONAL HISTORICAL AND ETHNOGRAPHICAL RESERVE «PEREYASLAV»	78
<i>Oleg Chyrkov</i> KNOWLEDGE ON ETHNIC CULTURAL COMPONENT OF HISTORIC PROCESS PROVIDED IN ATLAS «UKRAINE. CHRONICLE OF HISTORIC EVENTS»	84
<i>Viktor Tkachenko</i> THE DEVELOPMENT OF PYSANKARSTVO IN CHERNIGIV REGION: HISTORIOGRAPHIC-SOURCE STUDIES ASPECT.....	93

WORLD HISTORY.....	102
<i>Nataliya Sokolova</i> VOCATIONAL TRAINING OF STUDENTS AT TARTU UNIVERSITY (1803–1917).....	102
<i>Sergiy Naboka</i> COMMON AND DIFFERENT CHARACTERISTICS OF DEVELOPMENT OF THE POST-SOVIET EUROPEAN STATES IN SOCIAL-POLITICAL, SOCIO-ECONOMIC AND NATIONAL-REGIONAL SPHERE	109
HISTORY OF SCIENCE AND TECHNIQUES.....	117
<i>Volodymyr Orekhivskyy</i> INTRODUCTION OF ELEMENTS OF ORGANIC AGRICULTURE IN ZGURIVSKA TO THE EDUCATIONAL-EXPERIENCED FARM OF P. A. KOCHUBEY IN THE SECOND HALF OF XIX OF CENTURY.....	117
<i>Irina Sergyeyeva</i> CONTRIBUTION OF THE BREEDING AND GENETICS INSTITUTE – NCSRVS IN TO THE CREATION OF THE NATIONAL BANK OF CEREAL CROPS IN UKRAINE	122
<i>Nataliia Kovalenko</i> PRIORITY DIRECTIONS OF ACTIVITY OF SCIENTIFIC SCHOOL ARE FROM IMPROVEMENT OF THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASES OF IRRIGABLE AGRICULTURE IN UKRAINE.....	132
<i>Nataliia Bey</i> PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF AUTOMOBILE CAR PRODUCTION ARE IN UKRAINE IN BEGINNING OF XXI OF CENTURY.....	138
REGIONAL STUDIES.....	144
<i>Halyna Kotsur</i> UNIQUE PUBLICATION ON THE METHODOLOGY OF THE HISTORIOGRAPHICAL RESEARCH.....	144
<i>Mariya Mandryk-Melnychuk</i> STRYNADKO I.T. THE VYZHNYTS’KA ORTHODOX OMMUNITY. – VYZHNYTSIA : VYDAVNYTSTVO «CHEREMOSH», 2017. – 520 P.....	146
OUR JUBILLERS.....	149
<i>Anatoliy Kotsur, Yaroslav Kalakura</i> HISTORIC ON THE CHANGE CHRIST	149
REQUIREMENTS FOR THE ARTICLES.....	156
THE INFORMATION ABOUT AUTHORS	158